

PROPUNERE CONCRETĂ

Răsfoind (operațiune pe care o recomand călduros cititorului) culegerea de folclor contemporan, intitulată „Folclor poetic nou” și alcătuită prin truda, anii cheltuiți și spiritul selectiv al poetului Ioan Meșoiu, am încercat senzația, clasică probabil în lumea geologilor, când aceștia — călătorind cu aparatele de detectare pe terenuri — nimeresc, dintr-o dată, un nebănuit zăcămint. Folclorul contemporan se află lângă noi, pășim ca să zic așa peste minereurile sale și, asemeni atîtor realități ivite în prezent, el așteaptă cuminte, la rînd, descoperirea și descoperitorul, prețuirea și prețuitorul. Nu e unicul în această ipostază. Coada cuprinde numeroși solicitanți îndreptățiți... Ideea de timp, atît de necesară judecării de valoare în artă, e încă mai obligatorie folclorului decît romanului sau picturii „culte”, încît subconștient oamenii pun un semn de egalitate între folclor și vechime. Profesioniștii se bucură, în această privință măcar, de oarecare privilegiu în raport cu amatorul: așteaptă mai puțin.

Inițiativa Casei Centrale a Creației Populare, editorul antologiei (să nădăjduim că rezultatul va stimula energiile instituției pe drumul cutezanțelor, prea rar bătut pînă acum), ne îndeamnă a sugera un alt pas acum, un alt efort încurajat și — consecință — un alt, la fel de prețios, volum: cu teatru, de data aceasta. Nu trăiește oare un folclor dramatic contemporan? În paralelă cu poezia și urmînd instinctiv tradițiile teatrului popular, jocurile poveștilor dialogate,

mai vechi sau mai apropiate de secol, se dezvoltă astăzi, pe micile scene ale amatorilor, văzute nu prea clar, o sumedenie de „scenete” ce izvorăsc din realitățile timpului.

Scrise de pasionații strînși în jurul căminelor culturale sau ale brigăzilor de agitație, operă colectivă deci în marea majoritate a cazurilor (era să spun aproape anonimă), aceste frînturi de teatru exprimă trăiri autentice, mișcă personaje, schițează fenomene sociale. Cîteva din aceste producții au fost înfățișate, mai nou, în cadrul recentului Festival „I. L. Caragiale”. Altele apar din cînd în cînd în cîmpul atenției culte, fie prin vreo culegere fără rezonanță, fie risipite individual la radio ori în reviste.

Niciodată n-am avut însă și încă posibilitatea de a le întîlni, în bloc masiv, așa ca poezia, datorită lui Meșoiu. Selecționate, organizate și încadrate regional — capabile, structurate în chipul acesta, a oferi prilej de analiză reală și de meditație neîndoios (citită pe marginea fenomenului teatral)¹... Asemeni „Folclorului poetic nou”, cartea denumită „Folclorul teatral nou” ar fi să numere 500 de pagini, plus ilustrații, și un tiraj de 7.000 de exemplare.

Al. Mirodan

¹ Vezi în această ordine de idei sugestiile revelatoare cuprinse în articolul un teatru necunoscut: spectacolul folcloric azi” (revista „Teatrul”, nr. 9/1965).